

אהבה. הרכות מילה פ"א פ"ב

דוחה אפילו י"ט שני של גלויות וממתינתין דלא אשכחן נימול ל"ב אלא בשני י"ט של ר"ה אין ראה דמתינתין בשני זכ"ל :

מ"ז הולד אין מלין אותו וכו'. משנה שם קטן הכולה אין מלין אותו עד שיצירא ובגמרא אמר שמואל חללתו חמה כלומר נשלק ממנו

להכרותו איבעיה לכו מי בעינן מעת לעת וכתב הר"ף ואפשטא דבעינן מעת לעת וכתב הר"ן ז"ל ולאו דאפשטא הכא אלא כדכ"ה הערל (יבמות ע"א) הוא שאמרו כן ועל זה תמה הרב ז"ל והר"ם כתב וכיון דפסק נפשות הוא יבצין ליה מעת לעת : ומ"ש רבינו אצל חס כאבו לו עיניו וכו'. הוא מדאמרינן בהערל מילת זכריו דליתניהו בשעת חילת פסח וליתניהו בשעת עשייה היכי משכחת לה ואוקימנא כגון שחללתו חמה ונתרפא זה שבעה ימים ופסח מעת לעת בשעת חילת וכן פסק אוקמא כגון דכתיב ליה עיניה ליוקא ואיתפח ציני וביני כלומר בין עשייה לחילת ואי הוה בעינן שבעה מעת לעת דכתיבי ליה עיניה מאי קאמר כגון דכתיב וכו' אחי לא מעא זמן חייביה אלא ודאי אין צריך להמתין אלא מלין אותו מיד. וכתב הר"ן דה"ל בכל חולי שאינו חולי כל הגוף אלא חולי של אבר אחד שכיון שנתרפא אותו אבר מלין אותו מיד וכן כתב הטור : י"ז קטן שנמא בשמיני שלו וכו'. מימרא דאביי פרק רבי אליעזר דמילה (שבת קל"ד) :

יח אשה שמלה כנה ראשון ומת. בסוף הכא על יבמתו (יבמות ס"ד) מלה ראשון ומת שני ומת שלישי לא תמול דברי רבי רשב"ג אומר שלישי תמול רביעי לא תמול ונחלקו ג"כ בשאר דברים אי בתי יומי הוה חזקה או בתלמא ואסיקנא נשואין ומלקות דרבי וסמות ושור המועד כרבן שמעון בן גמליאל וכתב הר"ף ומסתברא דמילה כנשואין דבתי יומי הוה חזקה דפסק נפשות היא ופסק נפשות להקל והיינו ודאי אפילו אין בו שום חולי משום דאיתא משפחה דרבי דמה דאי חית ביה שום חולי מאי אריא שלישי אפילו הוא ראשון נמי אלא ודאי כדאמרן. ונמנה שאמרו מלה ראשון ולא אמרו מל ראשון וכו' בלשון זכר למד רבינו דבין שהשלישי מבעלה ראשון אבי המתים בין מבעלה שני לא תמול : אין מלין אלא ולד וכו' . עד סוף הפרק הם דברי רבינו לתם טעם לדינים הנזכרים :

פ"ב א הבל כשרים למול וכו'. פרק התכלת (מנחות מ"ב) ופ"ב דע"ז (דף ק"ז) חיתמר מנין למילה צעכו"ס שהיא פסולה דארו בר פסא אמר משמיה דרב ואתה את צריתי תשמור רבי יוחנן אמר המול ימול המל ימול מאי בינייהו איכא דביניהו אשה למ"ד ואתה את צריתי תשמור ליכא דאשה לאו בת מילה היא ולמ"ד המול ימול איכא דאיתתא כמאן דמהילא דמיה : וכתב הר"ף בסוף פרק רבי אליעזר דמילה הילכך היכא דליכא גברא יהודא דידע למימחל ואיכא איתתא יהודיתא דידע למימחל ומהלל שפיר דמי דהלכה כרבי יוחנן דקי"ל רב ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן ואסיקנא בפ"ב דע"ז דלכ"ע ערבי מהול פסול למול וישראל ערל כשר למול. וז"ש רבינו הבל כשרים למול ואפילו ערל כלומר ישראל

ערל ועבד דמלות שהעבד חייב בהם אשה חייבת בהם וכיון דאשה כשרה ה"ה לעבד וקטן עדיף מעבד ואשה שהרי עתיד לבא לכלל מלות. ומ"ש במקום שאין שם איש הוא ממ"ש הר"ף הילכך היכא דליכא גברא וכו' אלמא שצריך לחזור אחר איש : ומ"ש ואם מל אינו צריך לחזור ולמול שנייה. למד כן מדאמרינן בהתכלת (מנחות מ"ב) אמר רב יצית אין צריך ברכה בשעת עשייה ורמי רב חסדא עליה מאידך דאמר רב דלית צעכו"ס

מגדל עוז

הולה אין מלין אותו וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. ביבמות פרק הערל (דף ע"א) ובשבת פרק רבי אליעזר דמילה (דף קל"ז) : קטן שנמא בשמיני שלו ירוק וכו' עד שיגדיל ויחזק כחו. פרק רבי אליעזר דמילה (דף קל"ד) ופרק אלו עריפות (דף מ"ז) ופרק הכא על יבמתו (דף ס"ד) : אין מלין ולד שיש לו חולי וכו' עד סוף הפרק. פרק רבי אליעזר דמילה :

פ"ב הבל כשרין למול וכו'. עד שנייה. במסכת ע"ז פרק אין מעמידין (דף כ"ז) ומכאן אותה ר"י אלפס ז"ל פרק רבי אליעזר דמילה : ובבל מלין כו' עד וכל דבר שמורת ולא ימול בקדומים של קנה מנאי הסכנה. פרק קמא דמסכת חולין (דף י"ז) : ומצוה מן המצוות למול בנכח וכו' עד שיראה בשר העטרה : ואחר כך מוצא את המילה וכו' עד וכווצא כהן. פרק ר' אליעזר דמילה (דף קל"ג קל"ז) : יש יצין מעכבין וכו' עד למול פעם שנייה. פרק רבי אליעזר דמילה שם ופ' הערל (דף ע"א) :

פסולה והאי מאי רומיא קסבר רב חסדא כל מזה שצטורה צעכו"ס אין ישראל צריך לצרך וכל מזה שפסולה צעכו"ס צישראל צריך לצרך וכלל הוא והרי מילה דכשרה צעכו"ס דתניא עיר שאין בה רופא ישראל ויש בה כותי וארמאי ימול ארמאי ואל ימול כותי דברי ר"מ רבי יהודה אומר כותי ואל ארמאי ובישראל צריך לצרך מידי הוא טעמא אלא לרב רב מיפסול פסול דליתמר מנין למילה

צעכו"ס שפסולה דארו בר פסא משמיה דרב אמר וכו' ומסתמא דגמרא פריך ממילה צעכו"ס דכשרה ומהדר מידי הוא טעמא אלא לרב משמע דכל אינן רבנן פליגי עליה וסברי כרבי יהודה ותכמיס ורבי יוסי דסברי כפרק ב' דע"ז (דף ק"ז וכו') דמילה צעכו"ס כשרה אי לאו משום שמא יעשו כדית שפכר ורב ס"ל כרבי יהודה הנשיא דאמר התם דפסולה ואפשר דרבי יוחנן נמי ס"ל דמילה צעכו"ס כשרה וכו' אמר המול ימול המל ימול לאו אמרין למילה צעכו"ס דפסולה קאי אלא ס"ל לרבי יוחנן פסולא ליכא אצל חסמכתא בעלמא איכא למימר דלכתחילה לא מדכתוב המול ימול דלרבי יוחנן לא מיפסיל מדאורייתא דאמרינן התם כי אחא רב דימי אמר רבי יוחנן אס היה רופא מומחה מותר וליכא למימר דתרי אמוראי ניכחו ואליבא דרבי יוחנן דאס כן הו"ל לאסוקי הכי ואפשר דאפילו רב נמי סבר דכשרה ככולהו הקך תנאי אלא בטעמא דרבי יהודה הנשיא אפליגו רב ורב יוחנן דהד מסיק לה מהאי קרא דלרב כי תניא צריכינן מנין למילה צעכו"ס שפסולה שנאמר ואתה את צריתי תשמור מאלו התיבות ענמן מסיק לה ולר"י הו"ל כאומר וכו' ומסיק לה מהמול ימול דכתיב בפרשה וכו' אמרינן בהתכלת מידי הוא טעמא אלא לרב דחייב בעלמא הוא לומר דכי אמר רב מנין למילה צעכו"ס שפסולה אליבא דנפשיה קאמר ומיהו קושטא דמילתא לאו הכי הוא דאל"ת הכי לימא רב הלכה כרבי יהודה הנשיא אלא ודאי כדאמרן. ולפי זה קשה למה לא כתב רבינו שאם היה רופא מומחה מותר ואפשר דרבינו מספקא ליה אי רב ורבי יוחנן סבירא להו דמילה צעכו"ס שפסולה וכיון דאיתיהו ס"ל הכי הכי קיימא לן או אי סבירא להו דכשרה אלא בטעמא דרבי יהודה הנשיא פליגי וכדפרישית ולפיכך פסק דלכתחילה לא ימול ואם מל אינו צריך לחזור ולמול שנייה וזה נראה לי עיקר :

ובבל מלין וכו'. ולא ימול בקדומים וכו'. פרק קמא דחולין (דף י"ז) : אמר רב חסדא תמשה דברים נאמרו בקדומים של קנה אין שוחטין בה ואין מלין בה וכו' ופירש"י משום דכשדוחקין אותה קסמים ניתנים ממנה ואיכא סכנתא במילה שלא תנקוב הגיד ומשוי ליה כרות שפכה. ומה שאמר ומזה מן המומחה וכו' :

ב כיצד מוהלין וכו'. [מצואר במשנה פרק ר"א דמילה (קל"ז) : מל ולא פרע כאילו לא מל] : ובל מי שאינו מוצץ וכו' . מימרא דרב פסא פרק רבי אליעזר דמילה (שבת קל"ג) :

ג יש יצין מעכבין וכו'. משנה (שם קל"ז) אלו הן יצין המעכבין בשר החופה רוב העטרה אינו אוכל בתרומה ואם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין ובגמרא אמר רבי אביןא אמר רבי ירמיה בר אבא בשר החופה אלא אפילו רוב גובהה במקום אחד :

ד המל כל זמן שעוסק במילה חוזר בין וכו'. בכייתא (שם קל"ג) כלשון רבינו ופירש"י המל בשעת כל זמן שהוא עסוק בה שלא סילק ידיו אם ראה שנשתיירו בה יצין בין מעכבין בין שאין מעכבין חוזר ומוחק דכולה חדא מילתא היא והרי ניתנה

אם רוב גובהה של עטרה ופירש"י לא תימא רוב העטרה דקתני ממתינתין רוב היקפה אלא אפילו רוב גובהה במקום אחד :

ה המל כל זמן שעוסק במילה חוזר בין וכו'. בכייתא (שם קל"ג) כלשון רבינו ופירש"י המל בשעת כל זמן שהוא עסוק בה שלא סילק ידיו אם ראה שנשתיירו בה יצין בין מעכבין בין שאין מעכבין חוזר ומוחק דכולה חדא מילתא היא והרי ניתנה

הנהגות מיימוניות

(*) [כתב הספר על לשון זה וז' וא"ל כתב בתשובה דמילה שלא בוסנה אינה דוחה אפילו י"ט שני של גלויות ע"כ : [ב] ורבינו שמחה כתב וז"ל ולא איתבריר לן אי דוקא נקט דכאוב ליה עיניה לא מהליגין ליה דשווייקי דעינא בליבא תלוי אבל כאב דשאר איברים מהליגין ליה או דילמא לא שניא ובסיה כתב כרבינו המחבר אבל אם כאבו לו עיניו כו' וכיוצא בזה וכו' ע"כ : [ג] מעובדא דרבי נתן הבבלי אבל אם נראה בו חולי או שלא נפל בו דמו אפי' הראשון לא תסור עד שיבריא כמבואר לעיל וכן הורה מורי רבינו שיחיה בילד שלא נפל בו דמו ודחה סלמולי ימים רבים עד שנפל בו דמו ואע"פ שלא מת לה בן לאשה הוואת מעולם ע"כ : [ד] כרבי יוחנן ודלא כרב דפסל כדאיתא פ"ק דע"ז וכן ר"א"מ וכן רבי שמחה וכן ס"ה ויש ס"ה כותב בו שגוי דרבי יוחנן פוסל וליתא כדאיתא התם ע"כ : [ב] ע"ש פ"ב דע"ז ובסיה כתב שיש להשיף פטנו דם ברית ע"כ .

נ' עובדא דרבי עבד כרבי שמעון אמר דבי כשהיינו לוטדים תורה אצל רבי שמעון היינו
אמר רבי עקיבא כו' ובנמלא אמר רב יהודה הלכה כרבי עקיבא : [5] והיא דפרק הדר נבי
א לעכרם דמייתי ליה התוא איירי שנשפכו קודם המילה דאין כאן סכנה אלא מצוה וכן
[6] אמר רבי יוחנן הלכה כרבי אלעזר בן עזריה וכו' :

אהבה. הלכות מילה פ"ב

לזכור עמנו. ויחמי לוי"ל שאלו לרבינו על זה וז"ל מקום שדרכן להרחיץ את הקטן וכו' עד בין בחמין שהוחמו מערב שבת בין בחמין שהוחמו בשבת מפני שסכנה היא לו משמע שאילו ע"י ישראל ארבעה לא ימול ולא יסתכן כיון דמכשירי מילה אין דוחין את השבת וכבר תפסו הרבנים המציגים את ה"ר"ף שכתב בהלכות מרחיטין את הקטן כדרכו בין לפני המילה בין לאחר המילה בין בחמין שהוחמו בשבת וכו' וכמדומה לנו כך ה"ל לכתוב מרחיטין את הקטן כדרכו לפני המילה בחמין שהוחמו מערב שבת ולאחר המילה אם נשפכו חמין שלו מחמין לו אפילו בשבת מפני שסכנה היא לו והוא נשפכו לאחר המילה אבל קודם המילה תדחה המילה ואין השבת נדחית שאין מכשירי מילה דוחין את השבת עכ"ל :

תשובה תמהה לשאלה זו שהדברים נחיצו מפורשים הרבה ולא יראה לי מקום לספק זו שחלת אותה הלכה כך היא מלו את הקטן בשבת ואחר כך נשפכו החמין או נחפזו הסמנים עושין לו בשבת מפני שסכנה היא לו מקום שדרכן להרחיץ את הקטן וכו' עד שלישי למילה שחל להיות בשבת וכו' עד מפני שסכנה היא לו. הרי הדברים ברורים שעל שלישי של מילה אמרנו במרחיטין אותו בין בחמין שהוחמו מע"ש בין בחמין שמהחמין לו בשבת מפני שסכנה היא לו ולא יראה לי בכלל ספק כלל עד כאן לשונו. ומתוך לשון השאלה גם מתוך תשובתו דאוקי הא בחמין שהוחמו בשבת בשלישי למילה דאוקי ולא אמר דאוקי נמי אלאחר המילה משמע דס"ל כדעת ה"ר"ה והרשב"א ז"ל שכתבו דכל היכא דלישתפוק חמימי דבחר מילה מקמי מילה תדחה מילה ואם תאמר סוף סוף הרי אפשר לו לומר דאוקי נמי אלאחר המילה וכגון דלשתפוק חמימי דבחר מילה יש לומר דכיון דלא אפשר ליה למימר דאוקי לאחר המילה לגמרי בין דלשתפוק קמי מילה בין דלשתפוק דבחר מילה לא קאמר ועוד דלשתפוק דבחר מילה כבר כתבנו בסמוך מלו את הקטן בשבת ואח"כ נשפכו החמין וכו'. ועדיין נשאר מקום עיון כיון שהחכמים העמידו דבריהם במקום כרת שאסור להציא חיזמל דרך מבי שאלו מעורב אע"פ דאסורא דרובן הוא והיכי שרו לפני המילה רחיצת כל הגוף בחמין חיצונית דכיון דרחיצת בחמין שהוחמו מע"ש לא אסורה אלא מפני הבלגן שהיו מחממין בשבת ואומרים מערב שבת הוחמו במקום מילה הסירו דלא שייכא ביה כך גזירה כולי האי. ולי נראה דכיון דבמקום שדרכן לחמץ כל הגוף לפני המילה הוא ואם לא ירחו מסוכנים הם אם ימולו בכה"ג לא העמידו דבריהם משום דכל מילה הבאה בשבת היכה נדחית ולא היה מתקיים כלל דין הכחוש ביום השמיני ימול ואפילו בשבת. ואל תשיבי משופר ולולב דמילה שאני דאית צה כרת ולפיכך לא העמידו דבריהם כל כך. ועוד שהיא מזויה תמיד מה שאין כן בשופר ולולב ופסח שאין אלא פעם אחת בכל שנה. על מה שאמר רבינו או בשלישי כתב הרמ"ך אמאי אמר בשלישי ובגמרא משמע שלישי וכל שכן להשון ופני עד

מ שכתו ולא הביאו סכין מערב שבת אומר לעכו"ם להביא סכין בשבת. [א] ובלבד שלא יביא אותו דרך רשות הרבים. כללו של דבר כל דבר שעשייתו בשבת אסורה עלינו משום שבות מותר לנו לומר לעכו"ם לעשות אותן כדי לעשות מצות בזמנה. ודבר שעשייתו אסורה עלינו משום מלאכה אסור לנו לומר לעכו"ם לעשותו בשבת : י מבשירי מילה אפילו בזמנה אינן דוחין את יום טוב הואיל ואפשר לעשותן מערב יום טוב. וקל וחומר הדברים אם לא דחו מבשירי מילה שבות שהוא מדבריהם היאך ידחו לא תעשה שבתורה. אבל שוחקין לה סמנים ביום טוב הואיל וראוי לקדרה. וטורפין לה יין ושמן :

פרק שלישי

א המל ימברך [א] קודם שימול אשר קדשנו במצותיו וציונו על המילה. אם מל בן חבירו. ואם מל

את בנו מברך וצונו [ב] למול את הבן. * ואבי [ג] הבן ימברך * ברכה אחרת. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בביתו של אברהם אבינו. מצוה על האב למול את בנו יתר על

מצוה שמצווין ישראל שימולו כל ערל שביניהן. לפיכך אם אין שם אביו אין מברכין אחריה ברכה זו. ויש מי שהורה שיברכו אותה בית דין או אחד מן העם. ואין ראוי לעשות כן : ב ואם היו שם עומדין אומרים כשם שהכנסתו לברית כן תכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים : ג ואחר כך מברך אבי הבן או המל או אחד מן העומדין שם. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קידש ידיו מבטן וחוק בשארו שם וצאצאיו חתם באות ברית קדש על כן בשכר זאת אל חי חלקנו צורנו צוה להציל ידידות שארנו משחת למען בריתו אשר שם בבשרנו. ברוך אתה יי כורת הברית. ואבי הבן [ז] מברך שהחיינו : המל

א עור י"ד סי' קס"ו : ב עור י"ד סי' קס"ח כמ"ג עין כ"ז : ג עור י"ד סי' קס"ג שם :

מה שאין כן בשופר ולולב ופסח שאין אלא פעם אחת בכל שנה. על מה שאמר רבינו או בשלישי כתב הרמ"ך אמאי אמר בשלישי ובגמרא משמע שלישי וכל שכן להשון ופני עד

[א] וכן פ"י אלפס וכן פ"ר ולא כה"ג שכתבו היכא דמיתא אימול במעלי שבתא ונאמר או איפנס שרי למימר לעכו"ם לחקנו או להביא אימול אחר מהווא יגוקא דאישתפוק. חמימיה עכ"ל וכתב רב אלפס דאדרבא מהאי עובדא ילפת איסורא דאסור למימר לעכו"ם לאתויי דרך ר"ה דקאמר מי אמר ליה זיל אחים ליה מכלל דאסור למימר לעכו"ם כר ע"ש בספרו ע"כ : [ב] כסדר הוה שנויות הברכות בברייתא וכן פסק ר"ת וכן עמא דבר ודלא כרש"י שכתב שיש לברך להכניסו קודם כהנה"ל דלקמן ור"אם כתב שנראה לו דברי רש"י ורבינו שמחה כתב כרבינו המחבר ור"ה כתב המנהגים וכתב שיש לברכו בעודו שעוסק במילה וחשיב שפיר עובר לעשייתו כדפירש' בהלכות לולב פרק ד'. וראב"ה כתב שיש מרבתינו חולקים ואומרים שבהכניסו לשער משמע ויש לאומרו לאחר פריעה אבל ר"אם כתב דמסירתו לבעל הברית הוי הכנסתו ורבינו שמחה מביא ראיה לדברי ר"ה דאמר התם העומדים שם אומרים כשם שנכנס לברית כר ולא קאמר שתכניסוהו לברית ע"כ : [ג] וכן איתא להדיא בפ"ק דפסחים דגרסינן ה"ג נימא למול לא סניא דלאו איהו מהיל ופריך אבי הבן מאי איכא למימר אין הכי נמי אמנס רש"י פירש בסוף המסקנא דלא חלקו בברכות ואפילו אבי הבן מברך על המילה כיון דעל נמי להבא משמע וכן כתב רבינו שמחה וכן עמא דבר וכן ר"אם וכתב אפילו אבי הבן שמי אמר למול צא דבעל כע לא פליגי דלהבא ש"מסע : [ד] וז"ל ר"אם אשר כתב בספר יריאים תניא אבי הבן אומר בא"י אפ"ה אקב"ו להכניסו בביתו של אברהם אבינו ואע"ג

שכתו ולא הביאו סכין כו' עד דרך רשות הרבים. כה"ג והביאו ר"י אלפס בשמעתין דפרק רבי אליעזר דמילה : כללו של דבר כו' עד אסור לומר לנכרי לעשותו בשבת. פרק הד"ר (דף ס"ז) : מבשירי מילה כו' עד סוף הפרק. פרק רבי אליעזר דמילה (דף ק"ז) : עד המל מברך וכו' עד תיכור. פרק רבי אליעזר דמילה (דף ק"ז) וכן משמע פ"ק דפסחים (דף י') : אבל אם מל בנו מברך למול את הבן. פרק קמא דפסחים : ואבי הבן מברך

כאן לשונו. וכבר כתב צה מגיד משנה פ"ב מהלכות שבת : מ שכתו ולא הביאו סכין מערב שבת וכו'. עירובין פרק הד"ר (דף ס"ז ס"ח) הווא יוקא דלשתפוק חמימיה אמר ליה רבא ניימי חמימי מגו דיתאי על ידי עכו"ם ואותיב אביי הזאה שבות ואמירה לעכו"ם שבות מה הזאה אינה דוחה שבת אף אמירה לעכו"ם שבות אינה דוחה את השבת ואמר ליה ולא שני לך בין שבות דאית ביה מעשה לשבות דאית ביה מעשה דהא מל לא אמר זיל אחים לי אלא זיל אחיית לי וכתב ה"ר"ף כס"פ רבי אליעזר דמילה דה"פ הא דאמרה אמירה לעכו"ם שבות וקא מדמיא לה לשבות דהזאה דאמירה לא שני לך בשבות דאמירה בין שבות דאית ביה מלאכה לשבות דאית ביה מלאכה דהא מל לא אמר ליה זיל אחים לי דאית ביה מלאכה אלא אחיית לי מגו דיתאי קאמר ליה דלטול צלמא הוא דאית ביה מלאכה שם מיהה דכי אמרינן אמירה לעכו"ם שבות צריכר שהוה מלאכה אבל צריכר שאינו מלאכה כגון האי לא אמרינן ביה אמירה לעכו"ם שבות. והאי דאמרי שבות דאית ביה מעשה ולא אמרי שבות דאית ביה מלאכה מעשה ומלאכה ביה עניינא דהא מילתא היא דקארו אינשי למלאכה מעשה כדאמרינן ובין יום השביעי לשש ימי המעשה דהיינו מלאכה עד כאן לשונו הר"ף והר"ש והוא דעת רבינו :

י מבשירי מילה אפילו בזמנה וכו'. פרק רבי אליעזר דמילה (שבת קל"ג) רבא אמר אמר קרא הוא לד"ו יעשה לכם הוא ולא מכשירין לבדו ולא מילה שלא בזמנה דאיתא מק"ו. ופירש"י מק"ו דלרעת כדאיתא לעיל בגמרא. ומכשירי מילה שהזכיר כאן רבינו הוא עשיית מכשירין על ידי מלאכה גמורה ו"ס וק"ו הדברים וכו'. וכיון דעל ידי מלאכה אסור לעשות מכשירין הוא הדין באיסור שבות דלא פלוג רבנן וקל וחומר זה הוא מסבבת רבינו ואפשר שהוא מפרש דמאי דאמרינן דאיתא מק"ו קאי למכשירין הנזכר למעלה והקל וחומר הוא זה שכתב רבינו. ומ"ס אבל שוחקין לה סמנים וכו'. ברייתא שם קל"ד :

פ"א המל מברך קודם שימול וכו'. ס"פ כ' אליעזר דמילה (שם קל"ז) ת"ר המל חומר אשר קדשנו במצותיו וצונו על המילה אבי הבן חומר אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בביתו של אברהם אבינו העומדים אומרים כשם שנכנס לברית וכו' והמברך חומר אשר קידש ידיו מבטן וכו'. והמילוק שכתב רבינו בין מל את בנו למל את בן חבירו כבר ביארתינו בסוף הלכות ברכות. וממה שכתב רבינו המל מברך קודם שימול ולא כתב ואבי הבן מברך קודם שימול משמע דס"ל כר"ה דלאחר המילה הוא מברך להכניסו בביתו של אברהם אבינו ואף ע"ג דכל הברכות מברך עליהם עובר לעשייתן שאני ברכה זו דאיהא אלא שבת והודאה בעלמא. וממה שלא אמר המל מברך אשר קידש ידיו וכו' אלא המברך חומר דקדק רבינו דמאן דהוא יכול לברך. ופירוש ברכה זו ע"פ מוסח זה שכתב רבינו פירשה כהשגחה וכתב הר"ר אבודרהם : ואבי הבן מברך שהחיינו : המל

דמתניתין אחר ברכת מילה פירש"י שיאמר קודם המילה וכל הברכות כולן מברך עליהן עובר לעשייתן והא דלא קדים תנא למיתני קודם המילה משום דלא פסיקא ליה לשפיעי שאין אבי הבן לשם וברכה דפסיקא ליה קדים ור"ה פירש וכו' בה"ג דלעיל הרי למדנו שגם רש"י סובר שאין שם ברכה זו כשאין שם אבי הבן וכן ר"אם וכן דעת רבינו שמחה שכתב בספרו וז"ל אבל לא ידענו מה סיבה של ברכה זו להכניסו וכו' וכו' לא שני ליה במאי ששולחו המולה מברך על המילה וכן מי ששחטו לו פסח צריך לברך אקב"ו לשחוט את הפסח ושםא כיון דמיהל בלא אבי הבן שייך במצות הולד כדאמר בפ"ק דקידושין וכו' עד הלכך תקנו לו ברכה אחרת לעצמו וכו' עד אם מלו אבי הבן ובירך להכניסו סגי ליה בהכי כיון דתקיפו למיהל לברך על המילה לא ישנה מן המסבבה ומברך שמים וכו' עכ"ל. הרי שגם הוא סובר שלא נתקנה ברכה זו אלא לאבי הבן מפני תוספת מצוה המוסלת עליו יותר מעל שאר ישראל כאשר כתב רבינו המחבר ודבר זה דוחה לכל מצות המוסלות על הצבור ושולחם עושה בשבילם שרי. בברכת השליח כמו על מקרא מגילה ולשמוע קול שופר וכיוצא בהן כאשר הביא רבינו שמחה מפסחים : * [כתב הרא"ש מוב לברך מיד אחר ברכת המילה קודם שיעשה פריעה וחשיב שפיר עובר לעשייתו ולהבא דמל ולא פרע כאילו לא מל ע"כ : [ד] אנו אין מנהגנו בכך וי"מ השעם משום דאית ליה צערא לינוקא כדמשמע פ"ק דכתובות וליג לרבינו שמחה דאין שייך לומר פסח זה אלא בהשגחה במעונו כדאיתא התם אבל שחחיינו אפילו מצטרף מברך כדאשכחן פרק הירואה גבי מת אביך וירשתו. ופירש רבינו שמחה

עז מנדל מברך וכו' עד ואין ראוי לעשות כן. פרק ר"ה דמביא : כתב הראב"ד ז"ל מסכתא כמ"ד בית דין או מיוחד שבעס מברך ונהגו אללנו שהסמך מברך : ואני אומר הסמך והמנהג אינה הסגה אבל מהלוקט ישנה היא וטוב להניח כל מקום ומקום על מנהגו כדאמרינן בעלמא ונהרא נהרא ופשיטא כד"ן : ואם היו שם עומדין כו' עד לא שמי. פרק רבי אליעזר דמילה (דף קל"ז) :